

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

B.K. Potjer (GL) en R. van Aelst (SP)

(d.d. 30 november 2018)

Nummer

3458

Onderwerp

Bouwen aan vertrouwen in besluitvorming RTHA

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Rotterdam The Hague Airport (RTHA) moet nog altijd een luchtvaartbesluit aanvragen. Het onderzoek om de aanvraag te onderbouwen (de MKBA) moet van de minister over nadat de omwonenden (BTV) onjuistheden in het onderzoek hadden aangetoond. Het College gaat met de bewoners (BTV) in overleg over de inrichting van aanvullende geluidsmetingen, waardoor bij de MKBA gebruik zou kunnen worden gemaakt van realistische geluidsgegevens. Hiermee bouwt het College aan het vertrouwen bij omwonenden. Een goede zaak wat ons betreft.

Op 16 januari wordt de voortgang hiervan besproken in de commissie Verkeer en Milieu. Ook gaan wij het dan breder hebben over de ontwikkelen van RTHA en hoe de provincie daarbij het publieke belang bewaakt. In aanloop naar die bespreking hebben wij een aantal vragen.

1. *Bij MKBA's is het gebruikelijk dat de aanvrager deze laat uitvoeren, rondom Schiphol en RTHA blijkt dat dat tot onregelmatigheden in het onderzoek heeft geleid en de omwonenden zich "geschiphold" voelden. Hoe wil het College voorkomen dat dit bij het heronderzoek weer gebeurt?*

Antwoord

Naar aanleiding van uw toelichting merkt het College inleidend op dat ons geen andere informatie van de minister bekend is dan dat de minister heeft toegezegd alle informatie over de MKBA te betrekken bij een nieuw te nemen luchthavenbesluit. In dit kader is tevens relevant dat de richtlijnen voor het opstellen van MKBA's intussen zijn gewijzigd. Alleen al om die reden is een nieuwe MKBA noodzakelijk.

Daarnaast merken wij naar aanleiding van uw toelichting op dat ons geen informatie bekend is dat beschikbare geluidsgegevens over Rotterdam The Hague Airport niet realistisch zijn.

Verder heeft het College uw Staten begin november 2018 bij de besluitvorming over de begroting niet toegezegd met bewoners en de BTV, maar wel met DCMR in gesprek te gaan over de meerwaarde van aanvullende geluidsmetingen rond luchthaven Rotterdam the Hague Airport. Anders dan u veronderstelt is die meerwaarde voor het College nog een open vraag.

In reactie op vraag 1 is de luchthaven als initiatiefnemer verplicht om de aanvraag voor een nieuw luchthavenbesluit te onderbouwen. Het College acht het daarom een taak van de luchthaven om te zorgen voor een goede MKBA. De Minister van Verkeer en Waterstaat is het bevoegd gezag, en zal de MKBA toetsen aan de geldende richtlijnen.

- a. *Welke rol ziet het College daarbij voor zichzelf, de BRR, Provinciale Staten, gemeenteraden en de (vereniging van) omwonenden bij het onderzoek, het formuleren van de onderzoeksvraag, scenario's, de gehanteerde uitgangspunten voor de berekeningen en een toetsing van het onderzoek (second opinion)?*

Antwoord

Zie ook het antwoord op vraag 1; het doen van een aanvraag is de rol van de aanvrager. Het toetsen van de aanvraag is de rol van het bevoegd gezag. De door u genoemde partijen bekleden geen van beide rollen. Daarmee is de invloed en betrokkenheid van deze partijen op de uitvoering van het MKBA onderzoek minimaal.

De partijen die u noemt hebben wel een rol in de aanloop naar een te nemen luchthavenbesluit over RTHA. Het bevoegd gezag heeft de BRR gevraagd om een advies over regionaal draagvlak voor groei van de luchthaven. De BRR heeft die vraag opgepakt; namens de BRR heeft het College u een besluit voorgelegd. Provinciale Staten en de gemeenteraden van Rotterdam, Schiedam en Lansingerland hebben in de zomer van 2017 een eensluidend besluit genomen over het advies van de regio aan de Minister. Dat advies heeft de Minister in 2017 ontvangen.

2. *Hoe wil het College borgen dat eerder niet of beperkt gekwantificeerde effecten (als veiligheids-, gezondheidseffecten en broeikasgasemissies) nu volwaardig worden meegenomen bij het onderzoek?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 1a.

3. *Volgens de onafhankelijk experts zijn de scenario's die de meeste economische en maatschappelijke winst opleveren krimp of sluiting. Hoe wordt geborgd dat deze scenario's ook worden onderzocht?*

Antwoord

Het heeft geen toegevoegde waarde om scenario's te onderzoeken die de exploitant niet voornemens is ter overweging te nemen bij de aanvraag van een besluit.

Toen er eerder sprake was van een mogelijke sluiting van de Rotterdamse vliegveld zijn er onder leiding van Gedeputeerde E. van Heijningen (VVD) afspraken gemaakt onder welke voorwaarden het vliegveld open mocht blijven. Dit is vastgelegd in het "Onderhandelaarsakkoord over de inrichting van Rotterdam Airport als zakenluchthaven", welke behalve door de provincie ook is ondertekend door Rotterdam (Burgemeester I. Opstelten, VVD) en het vliegveld (directeur R. Wondolleck).

4. *Is dit onderhandelaarsakkoord nog geldig? Zo niet, wanneer en door wie is het dan opgezegd?*

Antwoord

De overeenkomsten over de luchthaven zijn niet getekend door de Provincie Zuid-Holland. De provincie is hierin dan ook geen partij. De ondertekenaars ervan waren de gemeente Rotterdam, NV Luchthaven Schiphol/ Schiphol Nederland BV (thans handelend onder de naam Royal Schiphol Group) en (bij latere overeenkomsten) Rotterdam Airport BV (thans handelend onder de naam Rotterdam The Hague Airport).

De overeenkomsten zijn voor zover ons bekend niet opgezegd.

5. Zo wel:
- hoe verhoudt de huidige situatie zich tot de in het Onderhandelaarsakkoord overeengekomen omgang met het vrijkomen van geluidsruimte?*
 - hoe verhouden de toekomstscenario's zich tot het Onderhandelaarsakkoord?*

Antwoord

- In de huidige situatie is geen sprake van vrijkomende geluidsruimte.
- Wij constateren met u dat de luchthaven nog een aanvraag moet indienen voor een luchthavenbesluit (zie uw toelichting); hoe deze aanvraag eruit gaat zien is ons niet bekend. Dit houdt in dat er momenteel geen toekomstscenario's zijn.

Naar verluid pacht RTHA tegen zeer gunstige tarieven van de gemeente Rotterdam.

6. *Kan het College aangeven hoeveel pacht RTHA aan de Gemeente Rotterdam de afgelopen jaren jaarlijks heeft betaald en over hoeveel vierkante meters zij die pacht betaald of tegen welk bedrag zij de pacht heeft afgekocht?*

Antwoord

Uw uitspraak over veronderstelde gunstige tarieven kan het College bevestigen noch ontkennen. De informatie die u benoemt, en waar u naar vraagt is bij de Provincie niet bekend. De Provincie is niet betrokken bij de genoemde overeenkomsten tussen gemeente en luchthaven.

Desgevraagd laat de gemeente Rotterdam in een reactie weten dat het kadaster geraadpleegd kan worden voor informatie over contracten en grondprijzen. Daar buiten stelt de gemeente geen informatie beschikbaar.

7. *Hoeveel pacht zou het totale (bruto) luchthaventerrein opleveren tegen reguliere pachtprijzen voor bedrijventerrein? En hoeveel bij woningbouw? Graag een onderbouwing/berekening.*

Antwoord

De beantwoording van deze vraag is niet aan de provincie. De waarde van een stuk grond is gerelateerd aan de functie die het volgens het vigerende bestemmingsplan heeft.

8. *Hoe worden deze gemiste inkomsten (opportunitetskosten) meegenomen in de MKBA?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 1a.

9. *Bestaat het risico dat de pachttarieven in strijd zijn met de regels voor staatssteun? Zo nee, kunt u dat onderbouwen? Zo ja, wat zouden de consequenties daarvan kunnen zijn?*

Antwoord

Of het risico van staatssteun bestaat kan het College niet beoordelen, maar wij kennen geen informatie om dat te vermoeden.

Op een luchthaven worden activiteiten zoals luchtverkeersleiding, politietaken, douane en de investeringen met betrekking tot de infrastructuur doorgaans geacht geen economisch karakter te hebben. Overheidsfinanciering voor dit soort niet-economische activiteiten vormt geen staatssteun, maar dient strikt beperkt te blijven tot het compenseren van deze kosten en mag niet worden gebruikt voor financiering van andere activiteiten.

Activiteiten met een economische karakter, zoals grondtransacties ten aanzien van andere activiteiten, tussen overheden en ondernemingen kunnen aspecten van staatssteun met zich brengen. Om dit te voorkomen dient een marktconforme prijs te worden betaald voor de verkoop, verhuur, erfpacht of aankoop van grond of een gebouw.

Het is de provincie niet bekend welke methode is gehanteerd om een marktconform pachttarief te bepalen. Indien een overheid steun verleent die als onrechtmatig wordt aangemerkt, moet de desbetreffende steun, inclusief de daarover genoten rente, worden teruggevorderd.

Voor het overige: zie het antwoord op vragen 6 en 7.

Den Haag, 21 december 2018

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit